

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a felperesnek a Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Központi Hivatal Hatósági Főosztály Dél-dunántúli Kihelyezett Hatósági Osztály alperes ellen illeték ügyben hozott határozat felülvizsgálata iránt indult perben a Baranya Megyei Bíróság 2009. február 4. napján kelt 7.K.20.049/2009/5. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 6. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Baranya Megyei Bíróság 7.K.20.049/2009/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A le nem rótt 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s :

A felperes 2008. június 12-én kelt - és június 26-án illetékkiszabásra bejelentett - adásvételi szerződéssel megvásárolta a hrsz-ú ingatlant. A felperes a szerződésben nem nyilatkozott arról, hogy az ingatlant továbbértékesítési céllal vásárolta meg.

Az APEH Dél-dunántúli Regionális Igazgatósága a 2008. augusztus 6-án kelt 8565256537 számú fizetési meghagyásában 260.000 forint visszterhes vagyonátruházási illeték megfizetésére kötelezte a felperest.

A felperes a fizetési meghagyás jogerőre emelkedése előtt, 2008. augusztus 18-án, majd a 2008. augusztus 28-án a kérelmét megismételve, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 23/A.§ (1) bekezdése szerinti illetékkedvezmény megadásával az illeték mértékének módosítását kérte azzal, hogy a főtevékenysége szerint ingatlanforgalmazással foglalkozó gazdasági társaság és a továbbértékesítési céllal vásárolta meg az ingatlant. Kérelméhez

cégbizonyítványt nem csatolt és igazolási kérelmet sem terjesztett elő.

Az elsőfokú hatóság a 2008. szeptember 4-én kelt 8233411567 számú határozatával a felperes kérelmét illeték visszatérítése, törlése iránti kérelemként bírálta el és azt elutasította. Határozata indokolása szerint a felperes az adásvételi szerződésben elmulasztott továbbértékesítési szándéknyilatkozatot a fizetési meghagyás jogerőre emelkedése előtt ugyan pótolta, de az Itv. 23/A.§ (8) bekezdése szerint megkívánt igazolási kérelmet nem terjesztett elő és az Itv. 23/A.§ (2) bekezdése szerint előírt cégbizonyítványt sem nyújtotta be, ezért a kért illetékkedvezmény - az igazolási kérelem előterjesztése és a szükséges igazolás hiányában - nem adható meg.

A felperes 2008. szeptember 29-én feladott és 30-án érkezetten fellebbezést nyújtott be a határozat ellen, egyúttal igazolási kérelmet is előterjesztett, amelyhez csatolta a cégbizonyítványát. Igazolási kérelmében arra hivatkozott, hogy a korábbi (a 2008. augusztus 18.-i és 28.-i beadványait) is kéri igazolási kérelemnek tekinteni. Korábbi illeték ügyeiben már csatolta a cégbizonyítványát, nem volt tisztában azzal, hogy ezt minden ügyben újra meg kell tennie. Állította, hogy a jövőben körültekintőbben fog eljárni. Fellebbezésében az illeték 140.000 forint összegre történő megváltoztatását kérte az Itv.23/A.§ (1) bekezdés szerinti illetékkulcs alkalmazásával.

Az alperes az illetékkedvezmény megadása iránti kérelmet elutasító határozat elleni fellebbezést elbírálva a 2008. november 6-án kelt 2898996087/2008. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Határozata indokolása szerint a felperes a fizetési meghagyás 2008. augusztus 28-án történt jogerőre emelkedéséig igazolási kérelmet nem terjesztett elő, korábbi beadványai igazolási kérelmet nem tartalmaztak, mert azokban a felperes nem nyilatkozott a késedelem okára, a késedelmét nem mentette ki, ezért az illetékkedvezmény megadása iránti kérelem elutasítása az Itv. 23/A.§ (8) bekezdése alapján jogszerű volt.

A felperes keresetet nyújtott be az alperesi határozat felülvizsgálata iránt. Álláspontja szerint az elsőfokú illetékkedvezményt elutasító határozat indokolásában írt hiányokat határidőben, még a fizetési meghagyás jogerőre emelkedése előtt pótolták, ezért téves az alperesi döntés, hogy az illetékkedvezmény a részére nem adható meg. Állította továbbá, hogy az alperes tévesen alkalmazta a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 66.§ (1)-(2) bekezdésében foglaltakat, kimentési okként el kellett volna fogadni azt, hogy az Itv. 23/A.§ (1)-(2) bekezdését félreértelmezte, nem volt tisztában azzal, hogy a cégbizonyítványt,

a szándéknyilatkozatot minden esetben újra be kell nyújtania illetve előterjesztenie.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a felperes az illetékkiszabásra történő bejelentéskor elmulasztotta az illetékkedvezmény feltételeinek igazolását, a továbbértékesítésre nem nyilatkozott. Az Itv. 23/A.§ (8) bekezdése szerint a határidő elmulasztása miatt a fizetési meghagyás jogerőre emelkedéséig igazolási kérelem terjeszthető elő és pótlólag benyújtható a nyilatkozat és a szükséges igazolás. Az elsőfokú bíróság kifejtette továbbá, hogy az illetékügyekben az Itv. 88.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) is, továbbá az Art. 5.§ (1) bekezdése folytán mögöttes szabályként a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) rendelkezései is minden olyan kérdésben, amelyet az Itv., Art. eltérően vagy kifejezetten nem szabályoznak. A 2008. augusztus 18-án és 28-án benyújtott kérelmeket a Ket. 34.§ (5) bekezdése alapján a tartalmuk szerint elbírálni. A felperes a fizetési meghagyás ellen a beadványai tartalma alapján fellebbezést nyújtott be, abban az Art. 137.§ (1) bekezdése alapján új tényre, illetékkedvezmény megadására hivatkozhatott, ezért tévedett az alperes, amikor a felperes 2008. augusztus 18-i és 28-i beadványait új kérelemnek tekintette és az illeték visszatérítése, törlése iránti kérelemként bírálta el. Az illetékkedvezmény feltételeinek igazolásakor az a tarthatatlan helyzet állhat elő, hogy egy jogerős fizetési meghagyás mellett a hatóság az illetékkedvezmény megadásáról külön határozattal és nem a fizetési meghagyás módosításával dönt, így két ellentétes tartalmú határozat lenne ugyanabban az ügyben. A felperes az igazolási kérelmet a fizetési meghagyás jogerőre emelkedéséig terjesztette elő, a szükséges nyilatkozatot, igazolást csatolta, ezért az elsőfokú bíróság az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárásra kötelezte azzal, hogy a fizetési meghagyás ellen benyújtott fellebbezést bírálja el a benyújtott igazolási kérelemre és a csatolt iratokra is figyelemmel és ismételten döntsön arról, hogy a felperes részére az illetékkedvezmény megadható-e, ennek folytán szükséges és lehetséges-e a fizetési meghagyás módosítása.

A jogerős ítélet ellen az alperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. Felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti az Itv. 23/A.§ (1), (2), (8) bekezdéseit, a Ket. 34.§ (5) bekezdését. Az adóhatóság által még nem ismert új tényre hivatkozással előterjesztett, illetékkedvezmény iránti kérelem új kérelem és nem fellebbezés, nem áll fenn ügyazonosság sem, az új tényre hivatkozással változik a tényállás. A beadvány fellebbezéskénti elbírálása csorbítja a felperes jogorvoslati jogát és felveti azt a kérdést is, hogy az

elsőfokú hatóság a fellebbezésben foglaltaknak eleget tehet-e, tekinthető-e jogsértőnek az elsőfokú határozat abból az okból, hogy valamely kedvezményről nem tudva, annak érvényesítési szándéka bejelentésének hiányában a jogszabályoknak megfelelően döntött, vagy a másodfokú hatóságra hárul adott esetben a bizonyítás, a tényállás feltárása az új tényre figyelemmel. Álláspontja alátámasztására hivatkozott az Alkotmánybíróság 21/1997. (III.26.) AB határozatára, a Legfelsőbb Bíróság Kfv.I.35.329/2002/4. számú eseti döntésére. Fenntartotta, hogy jogszerű határozatot hozott, igazolási kérelem a fizetési meghagyás jogerőre emelkedését követően került előterjesztésre, az Itv.23/A.§ (8) bekezdésében írt egyidejűség nem állt fenn, a kereset alaptalan. Az alperes a Kfv.5. sorszámú beadványban jogegységi eljárás megindítását indítványozta a Kfv.I.35.329/2002/4. számú eseti döntésre utalással.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

Az alperes által hivatkozott, a Legfelsőbb Bíróság Kfv.I.35.329/2002/4. számú eseti döntésben foglaltak szerint a módosítás iránti kérelmet előterjesztő fél a fizetési meghagyással kiszabott illeték mértékét nem sérelmezte. Az eseti döntés más tényállás mellett, eltérő jogi szabályozás (az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény) rendelkezései mellett került meghozatalra, a jogi szabályozás azóta megváltozott, ezért az figyelembe nem vehető, jogegységi eljárás megindítása sem indokolt a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 29.§ (1) bekezdés b) pontja alapján.

Az alperes által hivatkozott, az Alkotmánybíróság 21/1997. (III.26.) AB határozata értelmében nem kizárt, hogy az illetékügyekben eljáró hatóság a módosítás/helyesbítés/törlés iránti kérelmekről külön határozattal döntsön, a jogorvoslati jog sérelme nélkül. Az Alkotmánybíróság határozatából megállapítható az is, hogy az, az egyszerűsített határozatot hozó hatóságra vonatkozóan az elsőfokú eljárási szakaszt vizsgálta. Az Alkotmánybíróság határozatának meghozatalakor a már hatályban nem levő, az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény (Áe.) rendelkezéseit vizsgálta és vette alapul a döntése meghozatalánál. Az Alkotmánybíróság azonban nem foglalt állást arról, hogy a fizetési meghagyás kibocsátását követően előterjesztett módosítás/helyesbítés/törlés iránti kérelmek érintik-e a fizetési meghagyás jogerőre emelkedését. Az Alkotmánybíróság határozatában vizsgált jogi szabályozás megváltozott, hatályba lépett a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.), amelynek rendelkezései az Áe.-től eltérő szabályozást tartalmaznak, így a

megváltozott jogi szabályozásra figyelemmel lehet csak a felmerült jogkérdésben állást foglalni. Az illetékügyekben az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 88.§ /1/ bekezdése folytán alkalmazandó az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) is, e törvénynek a szabályai is megváltoztak a korábbi szabályozáshoz képest, továbbá mögöttes szabályként a Ket. rendelkezéseit is minden olyan kérdésben, amelyet az Itv., Art. eltérően vagy kifejezetten nem szabályoz, alkalmazni kell.

Hangsúlyozni kívánja a Legfelsőbb Bíróság, hogy minden esetben a benyújtott kérelem tartalma alapján kell eldönteni azt, hogy a kérelem fellebbezésnek vagy új kérelemnek tekinthető /Ket. 34.§ /5/ bekezdés/. A Ket. 4.§ /3/ bekezdése, 97.§ /2/ bekezdése értelmében jogorvoslati eljárások keretében - a törvényben meghatározott kivétellel - az ügyfél fellebbezést, újrafelvételi kérelmet, méltányossági kérelmet, jogszabálysértés esetén a bírósághoz keresetet nyújthat be. A Ket. 98. § /1/ bekezdés alapján a fellebbezési jog nincs meghatározott jogcímhez kötve, fellebbezni bármely okból lehet, amelyre tekintettel az érintett a döntést sérelmesnek tartja. Az elsőfokú hatóság a Ket. 102.§ /3/ bekezdése, 103.§ /1/ bekezdése alapján a megtámadott döntést a fellebbezésben foglaltaknak megfelelően kijavíthatja, kiegészítheti, módosíthatja vagy visszavonhatja. A fellebbezésben új tényekre és bizonyítékokra is lehet hivatkozni az Art. 137.§ /1/ bekezdése értelmében. Mindezek alapján nem kizárt, hogy illetékügyben a fél új tényre hivatkozással kérje a kiszabott illeték módosítását, így a benyújtott kérelme önmagában az új tényre történő hivatkozás okán nem tekinthető új kérelemnek.

Az alperes alaptalanul hivatkozik arra, hogy az elsőfokú bíróság álláspontjának helyessége esetén a felperes jogorvoslati joga korlátozásra kerülne, az elsőfokú hatóság jogszabálysértés hiányában saját hatáskörben nem módosíthatná a fizetési meghagyást, a tényállás tisztázására a rövid felterjesztési idő alatt nem lenne képes. Az elsőfokú hatóság az Art. 137.§ (2) bekezdésében foglaltak szerint a fellebbezésben foglaltaknak - ha azt alaposnak és igazoltnak ítéli - maga is eleget tehet, a fizetési meghagyását visszavonhatja, módosíthatja, kijavíthatja, kiegészítheti - ehhez jogszabálysértés megállapítása nem szükséges. Az alperes tévesen hivatkozik álláspontja alátámasztására a másodfokú hatóság megnövekedő bizonyítási kötelezettségére, mert az Art. 138.§ (2) bekezdése a felettes szervet is feljogosítja kiegészítő bizonyítás lefolytatására, a másodfokú hatóságnak nem csak a fellebbezés és az iratok átvizsgálása a feladata, mert amennyiben az elsőfokú hatóság a fellebbezésben foglaltaknak nem tesz eleget, akár azért, mert annak további bizonyítás hiányában, illetve a tényállás további tisztázásának szükségessége miatt nem tud eleget tenni, a szükséges bizonyítást a felettes szerv is lefolytathatja.

A Legfelsőbb Bíróság a rendelkezésre álló iratokat megvizsgálva megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a megállapításra, hogy a felperes 2008. augusztus 18-án előterjesztett beadványa fellebbezés, így a 2008. szeptember 30-án érkezett igazolási kérelem, cégbizonyítvány a fellebbezés elbírálásának hiányában, a fizetési meghagyás jogerőre emelkedése előtt került előterjesztésre. Helyes az elsőfokú bíróságnak az a következtetése is, hogy az új eljárásban a hatóságnak ismételten vizsgálnia kell, hogy a fellebbezésben foglaltak teljesíthetők-e, a benyújtott szándéknyilatkozat, a cégbizonyítvány, az igazolási kérelem tartalma alapján a kért illetékkedvezmény megadható-e, a fizetési meghagyás módosításának szükségessége fennáll-e, illetve az iratok felterjesztéséről kell-e intézkednie.

Mindezek alapján a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályokat nem sértette meg, ezért a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperesnek jogi képviselő hiányában felszámítható felülvizsgálati perköltsége nem merült fel, ezért a költségviselésről a Pp. 78.§ (2) bekezdése alapján rendelkezni nem kellett.

A Pp. 78.§ (1) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján a tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes személyes illetékmentessége folytán az állam viseli.

Budapest, 2010. február 22.

Dr. Kárpáti Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr. Márton Gizella sk. előadó bíró, Dr. Sperka Kálmán sk. bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági írnok